

sempre en terra, sense aixecar l'esguart en l'ayre sino quan lo cel s'ennuola pera veure si'ls nuvols amenassan pedregada, que las pedregadas malmeten las cullitas.

Y aixís indiferentment, aném ensopintnos y veyém ab resignació com se fan mofas al Art; veyém, per exemple, com la cosa més natural del món, nostre Teatre Fortuny, que al fi y al cap es nostre primer teatre, convertit en un basar de quincalla; veyém lo bust de nostre immortal paysá en Marián Fortuny, que corona'l vestibul del teatre, tapat per prestatges plens de calsetets de punt y altres articles de temporada, y aquell temple aixecat al Art, per about hi han passat los actors més eminents, lo veyém convertit en una botigueta de fils y vetas; en una tenda de venedor ambulant, trencant continuamente la solemnia quietut de las naus del edifici, la la veu del venedor que subasta esgargamellantse pera trobar qui'n dona cinch céntims més d'una dotzena de mitjons.

Y segons nostras noticias, lo propietari té arrendat lo teatre als subastadors per tot lo que resta d'any. Per lo tant, dons, la propera campanya teatral d'hivern, promet ser de primera, y sobre tot económica, perque segons resan los anuncis, los subastadors donan entrada y cadira de franch.

Será cuestió d'aprofitar la ganga.

En cambi'l teatre d'istiu sembla que enguany ha comensat ab bon peu. Quí sab com acabarà! L'empresari's veu que'ns coneix la flaca y ha pensat sotmetre nostre públich á un tractament homeopátich. Ens dona l'art á petitas dossis y aixís ens el empassém; pero quasi sens adonárnosen, sens trobarhi gust.

Comensá la temporada ab una companyia italiana de declamació, que'ns oferí «I disonesti» y després seguidament dos ó tres representacions d'una mena d'obras que s'anunciaren com á pertanyents al *teatro libre* ó com si diguessim funcions *para hombres solos*, las quals obtingueren bona acceptació, puig lo públich s'hi partí de riure.

Després vingué la companyia d'en Borrás que'ns doná duas representacions de «Els vells». Una de «Aygua que corra» y duas de «El pati blau» y, cosa extranya, lo teatre's vegé plé en totas quatre funcions. Pero es alló: una aureneta no fa istiu.

«Els vells», de l'Ignaci Iglesias, obtingué un éxit franch y entusiasta. La veritat es que l'obra s'imposa desde las primeras escenas. Es una obra de gran potencia dramática que té la qualitat d'esser verament humana.

«Els vells» es una obra colossal; es un drama representat continuamente en lo teatre al ayre lliure de la vida y al véurel transportat dintre'l march del escenari produheix fonda emoció.

En cambi «Aygua que corra», de D. Angel Guimerá, es un drama intim que no té transcendencia, y potser per xó no agradá. Es una obra inconsistent malgrat tindre un según acte que per sa estructura es prou pera acreditar á un autor dramátich.

A n'en Guimerá li passa lo mateix que á l'Echegaray: tenían un teatre d'istil propi ab lo que s'hi havían fet un nom; y ara, al volguer sortir del seu istil peculiar, al volguer actuar d'autors moderns, se'ls hi coneix que ho fan ab trampa, que fan un esfors d'imitació, que han sacrificat lo seu natural modo de ser... y fracassan.

«El pati blau», d'en Rusiñol, es un drama encara més intim que'l d'en Guimerá; es un drama que no surt de las blavas parets del pati, y malgrat aixó, ¡quina diferencia d'emocions produheix! En l'obra d'en Rusiñol hi brolla la poesia, l'ambient; lo flayre de l'obra s'espargeix pe'l teatre, y l'espectador se sent ubriagat per tan exquisit aroma, y va escoltant lo pulit diálech ab la callada religiositat, de qui fruheix escoltant.

La companyia d'en Borrás ens resultá bastant fluixa; en cambi ell estigué admirable sobre tot en «Els vells», obra que pot servir ben bé de proba per un actor.

En Borrás es avuy una eminencia que honra la escena catalana.

Després de la companyia d'en Borrás, un'altra companyia *de alta comedia española*, (ens sembla que'ls cartells ho deyan en serio) tingué'l coratge de posar en escena «Zaza».

Los cómichs devían coneixe nostre públich.

Aquesta companyia doná un parell de representacions més, y'l teatre'l tenim altre cop tancat, y'ns sembla que per ara tardará un xich á obrirse perque l'empresari, segons noticias, ha rescindit lo contracte que tenia fet ab la societat propietaria del «Teatro Circo».

El tal empresari devia calcular que ara ja han passat las diadas senyaladas pera la exposició dels vestit de temporada.

Y no calculá gens malament.

C.

LLIBRES NOUS

«La Gent de l'Llamp», per Josep Aladern. *Pren 50 cts.*—El popular Aladern ha recullit en un volum una colecció d'articles dels que, ja fa algun temps, havia publicat a *La Veu de Catalunya*, baix l'epigrafi de «La Gent del Llamp». Dit volum forma part, ab el n.º 6, de la colecció que ab tan d'èxit ve publicant la casa editorial barcelonina «L'Avenç», i en ell se proposa l'autor donar a coneixer aquell recó de món «...que a l'estiu te quelcom de paradís, i no poc d'infernall a l'hivern am ses vetades; que sos homes adoren

a Déu am fanatisme o el maleeixen com a la cosa més ordinària; que un senzill dever fa vessar la propia sang o una futil paraula fa vessar la d'altre, segons impulsí la sang grega o la sang mora barrejada en nostres venes; que ni l'odi ni l'amor duren; pero, com el llamp son violents;...»

Tots els articles que formen el volum son força suggestius i s'ilegeixen ab gust, admirant en tots ells la traça peculiar i propia de l'Aladern en dibuixar i donar vida als caracters populars. Tots son prou hermosos, pero, d'entre ells, sobressurten, ja sigui per sa intenció ja sigui per sa bellesa intrínseca, els que titula «El manquet del Cotxe», «L'asclador de Sants» i «L'inútil» fent especial menció del segon dels nomenats.

Precedeix a l'aplec d'articles una hermosa descripció del Camp de Tarragona vist de desde'l campanar de Reus estant. En ella's nomenen els pobles que's veuen i s' senyala lo que de mes nom i valor existeix en eixa hermosa encontrada de Catalunya.

Rebi nostre benvolgut amic i col·laborador de aqueixa REVISTA la mes choral enhorabona per l'èxit que ha obtingut el seu últim llibre.

«*Tres Balades*», per *Alphons Maseras*. Preu 30 céntims.—Un quadern, solsament setze planes, que per la part material de l'obra, com pot compendre's, no valdria la pena d'ocuparnos-en, contenen las tres hermosas balades d'en Maseras. Aqueixes son «L'ombra del Compte Arnau», «Els dos penjats» i «A la Porta del Castell»; les dues primeres inédites i l'última publicada a la difunta revista *Catalunya Artística*.

Un poeta jove sempre te d'encoratjar-se i mes si es de la fusta d'en Maseras, per aixó dirém que de ben bona gana desitjariem ocupar-nos en aqueixa secció d'obras d'ell de mes espenta i volada.

L'obra estampada a can Vidal i Planuch està presentada am molta pulcritut.

«*Corpus Christi*», per *Mossen Jascinto Verdaguer*. Preu 6 rals.—Pera commemorar el primer aniversari de la mort del gran poeta nacional de Catalunya Mn. Verdaguer, el seu deixeble i amic íntim, en Lluís C. Viada i Lluch, ha fet estampar a «L'Avenç» un preciós volum que conté quatre poèsies inédites—si bonica l'una, bonica l'altre—de l'eminent poeta.

Meritoria será sempre l'obra del quis dediqui a donar a la publicitat les obres dels qu'han contribuït a la renaixença de les lletres patries, pero encare més ho será en el cas, com el d'en Viada i Lluch, de donar a conèixer les obres que geien inédites d'aquell colós de la literatura catalana, i a quis deu en gran part l'extensió, que cada dia creix més, del ús escrit de la llengua de Catalunya.

Els que volien presentar a Verdaguer com a enemic del modernisme en poèsia, podrien convence-s

are,—si es que no s'havien convençut a la publicació de «Flors de Maria»—de que l gran poeta català, lluny d'esser enemic de la mètrica moderna n'havia fet ensaigs en varies poèsies, «La Séu», «La Custodia», entre les del volum que'ns ocupa. Mes no obstant el pas donat a formes noves, les obres de Mn. Verdaguer tenen tot el caient característic qu'ha distingit sempre al cantor de «L'Atlantida» i inspirat poeta de «Cants Mistichs».

Entre les poèsies del volum sobressurten les ja mentades en quina primera la descripció de la Séu barcelonina es corprenedora i en la segona es magistral l'epissodi de la mort del Rei Martí l'humà, últim Rei de niçaga catalana, quan veient acostar-se el Viàtic esclama que sigui Déu qui per sempre ocupi la cadira reial de Catalunya.

Precedeix al llibre un bonic prólec d'en Massó i Torrets i a més va acompanyat de fotograbats representant la Seu de Barcelona, la Custodia, un retrat i un autograf de Mn. Cinto.

S'ha constituït a Barcelona la «Societat Catalana do Bibliófil» quin concell Directiu el formen: President, el distingit reusenc, soci d'aquest «Centre de Lectura», D. Pau Font i de Rubinat; Vis-president, l'erudit catedratic de la Universitat barcelonina don Antoni Rubió i Lluch; Tresorer, D. Ignasi de Janer i de Milà de la Roca; Comptador, l'eminent dibuixant-poeta D. Alexandre de Riquer; i Secretari el distingit literat i crític D. Ernest Moliné i Brasés.

«La nova societat (quin número de socis es limitat a 32) se proposa publicar llibres catalans antics inédits o d'una tal raresa que siguin casi inasequibles. Com se compendrà el bé que aqueixa societat està cridada a fer per la cultura de Catalunya es evident, i mes si s té en compte que's proposa publica obres dels millors autors del segle xiv, xv i xvi quins manuscrits jauen oblidats en arxius publicis i particulars d'Espanya, França, Inglaterra, Alemanya i Italia.

Les obres escullides pera la publicació serán publicades am tots els avenços a que ha arribat l'art del llibre. De les primeres que's publicaran aqueix any será el famós manuscrit del segle xiv que s troba a la biblioteca Reial de Madrid i que s titula «Reglas d'Amor y parlament d'un home y una fembra» atribuït a Domingo Marcó, escriptor del temps d'en Joan I. A mes el concell té en preparació les obres, en sa major part inédites, del gran poligraf català Fra Francesc Eximenis del segle xiv.

No obstant i ser, com ja hem dit, limitat el nombre de socis, s'ha creat un cos d'adjunts, que, besstraient 25 ptas., podran adquirir després a preu de cost totes les obres que publiqui la societat.

Xavier Gambús.